

12. 10. 2022

IRENE PALENCIA

klavir / piano

JAVIER DE DIEGO

klavir / piano

ANDREA VILAR

klavir / piano

(Španija / Spain)

Mednarodni glasbeni cikel
Festivala Ljubljana 2022/2023
*International Music Cycle of the
Ljubljana Festival 2022/2023*

Viteška dvorana, Križanke / *Knights' Hall, Križanke*

6. 10. 2022 – 13. 4. 2023

Program finančno omogočata / *The programme is supported by:*

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

Sreda, 12. oktobra 2022, ob 19.00
Wednesday, 12 October 2022, at 7.00 pm
Viteška dvorana / *Knights' Hall, Križanke*

2. koncert mednarodnega glasbenega cikla *2nd Concert of the International Music Cycle*

IRENE PALENCIA

klavir / piano

JAVIER DE DIEGO

klavir / piano

ANDREA VILAR

klavir / piano

(Španija / Spain)

Na sporedu / *Programme:*

J. S. Bach: Partita št. 4 v D-duru, BWV 828
Partita No. 4 in D major, BWV 828

- I. Ouverture
- II. Allemande
- III. Courante
- IV. Aria
- V. Sarabande
- VI. Menuett
- VII. Gigue

F. Liszt: Valse oubliée št. 1, S. 215 / *Valse oubliée No. 1, S. 215*

J. Brahms: Fantazije, op. 116 / *Fantasies, Op. 116*

- I. Capriccio: Presto energico
- II. Intermezzo: Andante
- III. Capriccio: Allegro passionato
- IV. Intermezzo: Adagio
- V. Intermezzo: Andante con grazia ed intimissimo sentimento
- VI. Intermezzo: Andantino teneramente
- VII. Capriccio: Allegro agitato

***

R. Schumann: Fantazijske skladbe, op. 12 / *Fantasiestücke, Op. 12*

- I. Des Abends
- II. Aufschwung
- III. Warum?
- IV. Grillen
- V. In der Nacht
- VI. Fabel
- VII. Traumes Wirren
- VIII. Ende vom Lied

M. de Falla: Mlinarjev ples iz baleta Trirogeljnik
Danza del molinero from El sombrero de tres picos

»Glasba dolguje Bachu toliko kot religija svojemu stvaritelju,« so besede Roberta Schumanna; »Študirajte Bacha. Našli boste vse,« je izjava Johannes Brahmsa (oboje v prostem prevodu), če s koncertnega sporeda izpostavimo dva avtorja, ki sta občudovala velikana baroka **Johanna Sebastiana Bacha (1685–1750)**, s katerim se začneja koncertni program. Slišati bo skladbo z njegove zadnje življenjske in delovne postaje, Leipziga, kjer je deloval svojih zadnjih sedemindvajset let. **Partita v D-duru** sodi med šesterico Bachovih *Partit* (BWV 825–830), ki so bile natisnjene bodisi posamič bodisi kot prvi zvezek »Klavirskih vaj« *Clavier-Übung I* leta 1731. Pred tem je ustvaril že dve zbirki suit za inštrumente s tipkami, *Francoške* in *Angleške suite*. Tudi *Partita v D-duru* je namreč zamišljena za izvedbo na čembalu in zasnovana kot suita s karakterno različnimi standardnimi plesnimi stavki *Alemanda*, *Couranta*, *Sarabanda*, *Gigue*, ki sta jim dodana še živahna in motorična *Aria* ter kratki maestozni *Menuet*; glasbeno delo pa začneja *Uvertura* s počasnim uvodom in fugatnim delom v nadaljevanju.

Koncertni program se nadaljuje z glasbo treh skladateljev in pianistov iz romantične dobe. **Franz Liszt (1811–1886)** je bil zvezdnik svojega časa, ki je osvajal občinstvo z bravuroznimi nastopi pri klavirju. Ustvaril je tudi ogromen opus za klavir, v katerem so izvirna dela in množica priredb, transkripcij, parafraz. **Valse oubliée št. 1** je skupaj s še štirimi »Pozabljenimi valčki« nastal v zadnjih letih Lisztovega življenja. Čeprav se je v svoji jeseni posvetil lasti pisanju del bolj ponotranjene narave, so imenovani valčki reminiscenca na briljantne skladbe, ki jih je pisal v mladosti. *Valse oubliée št. 1* v svoji vedrini prepleta hudomušnost, ironijo in nostalgčnost, v katero na koncu nežno izgine.

Tudi **Fantazije, op. 116**, so nastale proti koncu življenja skladatelja **Johannesa Brahmsa (1833–1897)**, natančneje leta 1892. Tedaj je Brahms resno razmišljal o svoji umetniški »upokojitvi«, a ustvaril še nekaj del, med temi štiri klavirske zbirke (op. 116–119). *Fantazije*, natisnjene kot opus števila 116, namigujejo na značilno romantično glasbeno obliko svobodne in improvizacijske narave; cikel pa sicer zajema tri *Capricciosa* in štiri *Intermezze*. Prvi in sklepni *Capriccio* sta si sorodna v tematično viharnem karakterju goste akordike v d-molu, nemiren je tudi *Capriccio* z oznako *Allegro passionato*, ki pa v srednjem delu prinese lirično pomiritev. Drugi v ciklu stoji subtilni *Intermezzo* z oznako *Andante*, preostali trije si sledijo zapovrstjo po drugem *Capricciu*: *Adagio* se zdi nežno izpoveden nokturno, še bolj intimen je *Andante con grazia ed intimissimo sentimento*, topline poln, a tudi ostrine kromatike, je *Intermezzo* z oznako *Andantino teneramente*. Clara Schumann, s katero je Brahms prijateljeval vse življenje, je o teh skladbah avtorju pohvalno pisala, da je »vsaka nekaj svojstvenega. Enako so mi všeč tiste globoko strastne kot tiste zasanjane, ki pričarajo iz klavirja čudovite zvoke.«

Prvi, ki je Brahmsa povzdignil med glasbene upe prihodnosti, je bil ravno Clarin soprog **Robert Schumann (1810–1856)**. Schumann se je tako v svojih literarnih oz. publicističnih zapisih kot v glasbenih delih pogosto oprl na dva nasprotujoča si lika, s katerima se je tudi sam identificiral: strastnega, včasih tudi impulzivnega Florestana in refleksivnega, umirjenega Eusebiosa. Tudi v **Fantazijskih skladbah, op. 12**, ju je mogoče prepoznati, četudi je vsebinska podstat teh osmih skladb vezana na navdih pri literarnem delu *Fantazijske zgodbe v Callotevi maniri* E. T. A. Hoffmanna. Zbirka miniaturnih barvitih zvočnih odtenkov, raznovrstne ritmike, zanimivih modulacij odraža raznolika duševna stanja in razpoloženja. V prvih štirih miniaturah ni težko prepoznati, kako se lika izmenjujejo (začetni *Des Abends* je intimno zasanjano eusebiovski, sledeči vehementni *Aufschwung* pa florestanovski itd.), ponekod se njuna dualnost prepleta v isti skladbi, piko pa na koncu sklepne skladbe *End vom Lied* postavi Eusebius.

Leta 1919 so v Londonu premierno postavili na oder balet *Trirogeljnik* španskega skladatelja **Manuela de Falla (1876–1946)** na libreto istoimenske novele Pedra Antonia de Alarcóna. Impresarija znamenite baletne skupine Ruski balet Sergeja Djagileva je navdušila de Fallova glasba španskega idioma in uspelo mu ga je prepričati, da že obstoječo pantomimo predela za potrebe baleta, k sodelovanju pa je povabil še Léonida Massina za koreografijo in Pabla Picassa za sceno ter kostume. Krstna uprizoritev pod taktirko Ernesta Ansermeta je požela uspeh. Nocoj bo slišati eno izmed glasbenih točk, in sicer temperamentni in obenem prefinjeni **Mlinarjev ples**, zasnovan kot farruca – značilni moški ples v stilu flamenka.

Helena Filipič Gardina

Irene Palencia, rojena leta 1999, se je začela učiti klavir pri prof. Javierju Cembellinu na Konservatoriju Jacinto Guerrero v Toledu (Španija) in ga končala z odliko. Leta 2017 je šolanje nadaljevala na Kraljevem konservatoriju za glasbo v Madridu pri prof. Eleni Orobio. Kasneje je diplomirala na področju hispanse filologije iz španske literature na madridski univerzi UCM. Dodatno glasbeno izpopolnjevanje ter učenje komorne igre sta sledila na Glasbeni akademiji Karola Szymanowskega v Katovicah. Med drugim je leta 2017 prejela štipendijo Erasmus+. Leta 2015 je nastopila s klavirskim recitalom na salonu klavirjev Plano Mora v Passau (Nemčija), kjer se je predstavila z repertoarjem španske glasbe. Prav tako je gostovala na več državnih in mednarodnih odrih, kot so Državni glasbeni konservatorij v Madridu, Budimpeškem glasbenem centru, Kraljevi akademiji lepih umetnosti San Fernando v Madridu, madridskem Mataderu, Dnevnih glasbe in dediščine v Toledu. Irene danes svoje izobraževanje nadaljuje na Akademiji Franza Liszta v Budimpešti pri prof. Pétru Nagyju. Od leta 2016 je tudi aktivna članica zveze Momentum Toledo, kar ji omogoča sodelovanje pri različnih kulturnih projektih na področju glasbene in drugih umetnosti.

Javier de Diego, rojen leta 1999 v Madridu, je z odliko končal študij iz klavirja in komorne glasbe pri prof. Xabierju Sukii. Podiplomski študij je opravil iz igranja viole. Nazadnje je diplomiral z odliko s klavirskim nastopom na Kraljevem glasbenem konservatoriju v Madridu pri prof. Ani Gujarru in prof. Patrín García-Barredo. V letih 2019 in 2020 je bil prejemnik štipendije Erasmus+, s pomočjo katere je svoje glasbeno izobraževanje nadaljeval na Visoki šoli za glasbo in uprizoritevno umetnost v Stuttgartu pri prof. Moritzu Winkelmannu. Od lani končuje magistrski študij na Akademiji Franza Liszta v Budimpešti pri prof. Andrésu Kemenesu in prof. Pétru Nagyju. Je prejemnik številnih mednarodnih nagrad, zaradi katerih je imel možnost nastopiti na prestižnih prizoriščih v Španiji, Nemčiji in na Madžarskem. Od leta 2021 je tudi prejemnik štipendije Mednarodne glasbene akademije v Liechtensteinu. Klavirsko tehniko je med drugim izpopolnjeval pri priznanih pianistih, kot so Eldar Nebolsin, Claudio Martínez-Mehner, Kristian Bezuidenhout, Kennedy Moretti in Josep Colom.

Galicijška pianistka **Andrea Vilar**, rojena leta 1997, je po končanem študiju na Glasbenem konservatoriju Xoána Montesa v Lugu šolanje nadaljevala na Višji šoli za glasbo Katalonije (ESMUC) v Barceloni pri prof. Jordiju Camellonu. V tem času je bila nagrajena s posebno nagrado, ki jo podeljuje vlada v njeni regiji. Leto kasneje je svojo tehniko izpopolnjevala pri prof. Kennedyju Morettiju. Sočasno je končala tudi magisterij iz glasbene raziskave na Mednarodni univerzi v Valencii. Leta 2018 je z baskovsko sopranistko Maite Arciniega ustanovila duo, ki se posveča izvajanju samospelov Liliak. Skupaj sta nastopili na različnih prizoriščih po Španiji ter leta 2019 prejeli nagrado na festivalu Piano Meeting 2019. Andrea trenutno svoje izobraževanje nadaljuje na budimpeški Glasbeni akademiji Franza Liszta pri prof. Andrésu Kemenesu. Med študijem se redno preizkuša tudi na področju komorne igre ter izpopolnjuje na številnih mojstrskih tečajih pri profesorjih, kot so Pierre Laurent Aimard, Rita Wagner, Eldar Nebolsin in Cibrán Sierra. Zelo jo zanimajo tudi nove koncertne forme, v katerih se ustvarja povezava med občinstvom in dogajanjem na odru.

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED

10. 11. 2022 ob 19.00 / at 7.00 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

3. koncert Mednarodnega glasbenega cikla Mladi virtuoz 3RD Concert of the International Music Cycle Young Virtuosi

NADA TAVČAR, mezzosopran / mezzo-soprano
(Italija / Italy)

Luca Sacher, klavir / piano (Italija / Italy)

ONDŘEJ ZAVADIL, klavir / piano
(Češka / Czech Republic)

Na sporedu / Programme:

L. M. Škerjanc, M. Kastelic, M. Vasle, R. Strauss, J. Brahms,
X. Montsalvatge, J. Massenet, G. Bizet, L. Janáček, R. Schumann

Glavni sponzor /
General sponsor:

Glavni medijski sponzor /
General media sponsor:

DELO

Sponzor / Sponsor:

TETA FRIDA
travnjek zame

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, oktober / October 2022
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,
častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic
Director, Honorary member of the European Festivals Association
Besedila / Texts: **HELENA FILIPIČ GARDINA**

Prevod / Translation: **AMIDAS, d. o. o.**

Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**

ljubljanafestival.si

www.facebook.com/ljubljanafestival

www.instagram.com/festival_ljubljana/

www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana